

також визначаються з урахуванням відповідних освітніх доменів. Різноманітність професійних посад обумовлює і різний перелік необхідних компетентностей та різний рівень їх сформованості.

Забезпечити формування у фахівця необхідного рівня усіх компетентностей в рамках однієї спеціальності неможливо. Тому фахівці готуються за різними напрямками (спеціальностями), а в процесі професійної діяльності проходять необхідну допідготовку.

Крім того, розглянута вище система підготовки фахівців у сфері інформаційної безпеки не охоплює підготовку фахівців за іншими напрямками безпеки інформації, зокрема, для державного сектору, такими як: захист мовної інформації на ОІД, організаційне управління безпекою інформації та охорона державної таємниці.

Згідно з Переліком в Україні готуються фахівці тільки за спеціальністю «Кібербезпека». Це унеможливило не тільки впровадити в Україні міжнародний досвід підготовки фахівців у сфері інформаційної безпеки, а й забезпечити державу необхідними фахівцями у сфері захисту інформації, яка обробляється в ІТС, та захисту секретної мовної інформації, яка озвучується на ОІД.

Для забезпечення у майбутньому державних органів та підприємств України кваліфікованими фахівцями за необхідними напрямками інформаційної безпеки Перелік необхідно доповнити галуззю знань «Безпека та захист інформації», яка не тільки включатиме раніше скасовані спеціальності: «безпека інформаційно-комунікаційних систем», «системи технічного захисту інформації», «управління безпекою інформації» та існуючу нині «кібербезпека», а й дозволить їх осучаснити та забезпечити взаємне доповнення навчальними модулями з урахуванням відповідної спеціалізації.

Список використаних джерел

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 року № 266 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>.

2. ISO/IEC 27032:2012(E) «Information technology – Security techniques – Guidelines for cybersecurity» First edition 2012-07-15// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.iso.org/standard/44375.html>.

НЕКЛОНСЬКИЙ І. М.

кандидат військових наук, доцент кафедри організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт Національного університету цивільного захисту України

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПОБУДОВИ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ВЗАЄМОДІЇ СКЛАДОВИХ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ Й ОБОРОНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Тенденції розвитку форм і способів збройної боротьби за досвідом воєнних конфліктів сучасності свідчать про те, що воєнне мистецтво сягнуло в нову фазу розвитку. Військові операції минулого частково втратили свою типовість. Виникнення нових загроз національній безпеці держави суттєво впливають на розвиток військової науки,

особливо такої її галузі як воєнне мистецтво. Необхідність залучення до військових (спеціальних) операцій різнорідних сил, тенденції щодо впровадження концепції ведення мережево-центричної війни обумовлюють необхідність у принципових змінах ролі командно-штабних центрів в питаннях організації управління, де взаємодія визначається як одна з функцій управлінської діяльності командирів і штабів в період організації та виконання поставлених завдань.

З огляду на це, формування перспективної моделі сектору безпеки і оборони неможливе без побудови ефективної системи взаємодії. Серед принципів, на яких повинна будуватися така робота особливої актуальності набувають принципи координованості та єдності методологічних засад.

Основні шляхи досягнення необхідних оперативних та інших спроможностей складових сектору безпеки і оборони, в основі реалізації яких закладені питання організації взаємодії, визначені у Концепції [1] та узагальнені в доповіді [2]. Разом з тим, аналіз базових документів та наявних праць із взаємодії військ (сил) показав, що в них не всі питання взаємодії розкриті і аргументовані в достатній мірі. Нажаль методологічні засоби концепції взаємодії були орієнтовані на вирішення прикладних аспектів взаємодії не самостійно, а в рамках вивчення проблем, що входять в предмети дослідження інших наукових дисциплін. Відсутність системних розробок теоретичних основ взаємодії негативно позначається на бойовій ефективності застосування військ (сил).

Таким чином, в даний час має місце протиріччя між існуючою в рамках сучасних галузей військових наук сукупністю теоретичних знань з питань взаємодії військ (сил) і проблемами військової практики, які виникли на сучасному етапі. Тому стає необхідним на основі синтезу теоретичних знань про взаємодію виділити цю проблематику в окрему галузь дослідження. Для цього необхідно мати певний методологічний базис.

Відповідний базис має складатись з двох складових. Перша з них являє собою сформовану і апробовану систему філософських, загальнонаукових та спеціальних підходів, методів, прийомів і способів, що виконують методологічну функцію. Така складова розкрита в роботах [3-5], метою яких було створення єдиної концептуальної системи понять, тверджень і гіпотез, встановлення закономірностей впливу різних форм і способів взаємодії на ефективність бойових (спеціальних) дій військ (сил).

В якості другої складової пропонується розглянути концептуальні положення науки про системи, об'єктом дослідження якої є елементи і зв'язки між ними. З цієї точки зору взаємодія різних військових формувань та правоохоронних органів характеризується наявністю значної кількості різнорідних сил і засобів, спільно вирішуваних завдань і способів їх виконання, зв'язків між ними, а також великим числом факторів, що визначають кінцевий результат спільних завдань. Все це зумовлює можливість розгляду взаємодії військ (сил) з позицій системного підходу, основним поняттям якого є поняття «система». Систему взаємодії необхідно розглядати як відповідну складну систему, в якій функціонує сукупність взаємопов'язаних та взаємодіючих за єдиним замислом елементів з метою вирішення конкретної задачі в заданих умовах. Методологія дослідження такої системи має базуватись на системному аналізі, що дасть змогу провести цілеспрямований якісний аналіз системи, що розглядається, сприятиме вибору вірного методу вирішення конкретного завдання.

Спроба реалізації такого підходу у дослідженнях питань спільного застосування різних організаційних структур держави в кризових ситуаціях розглянуті в роботі [6], де автором досліджуються структурно-функціональні особливості організації взаємодії.

Список використаних джерел

1. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року «Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України»: Указ Президента України від 14 березня 2016 року № 92/2016. Офіційний вісник Президента України. 2016 р. № 10. 05 квітня. С. 3.
2. Катещенок А.В., Неклонський І.М. Шляхи формування перспективної моделі сектору безпеки і оборони в основі реалізації яких закладені питання організації взаємодії. Наукове забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України: збірник тез доповідей VIII науково-практичної конференції [Секція 1. Оперативне мистецтво та тактика Національної гвардії України]. Харків: Національна академія Національної гвардії України, 2017. С. 108-109.
3. Микрюков, В.Ю. Теория взаимодействия войск. М.: «Вузовская книга», 2002. 240 с.
4. Кириченко, І.О., Литвин М.М., Аллеров Ю.В. Сутність, закономірності та принципи взаємодії військ (сил). Честь і закон. Х.: Військ. ін-т ВВ МВС України, 2003. № 4. С. 9 -16.
5. Кириченко І.О., Аллеров Ю.В., Троблюк В.І., Урсакий Ю.Ф. Аксиоматичні основи теорії взаємодії службово-бойових систем. Честь і закон. Х.: Військ. ін-т ВВ МВС України, 2006. № 1. С. 9 -17.
6. Пеклонський І.М. Результати наукових досліджень взаємодії Національної гвардії України з Державною службою України з надзвичайних ситуацій при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Честь і закон. Х.: Національна академія Національної гвардії України, 2015. № 1(52). С. 24-34.

НИКИФОРЧУК Д. Й.

*доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри оперативно-розшукової діяльності
Національної академії внутрішніх справ*

ЗАБЛОЦЬКА О. Ю.

*кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник
начальник 2 відділу СЮЗ УДО України,*

НИКИФОРЧУК В. Д.

головний спеціаліст Державного бюро розслідувань

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Указом Президента України № 47/2017 введено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року «Про доктрину інформаційної безпеки України».

Положення даної доктрини визначили національні інтереси України в інформаційній сфері, загрози їх реалізації, напрями і пріоритети державної політики в інформаційній сфері.

При цьому національними інтересами України в інформаційній сфері, є життєво важливі інтереси особи, суспільства і держави, що передбачають здійснення відповідних